

GALVIJŲ VIRUSINĖS DIARĖJOS VIRUSŲ IR ROTAVIRUSŲ INFEKCIJOS EPIZOOTOLOGINIŲ YPATUMŲ PALYGINAMASIS TYRIMAS

Algirdas Šalomska^{1,2}, Violeta Mockeliūnienė², Raimundas Mockeliūnas^{1,2}

¹ *Užkrečiamųjų ligų katedra, Lietuvos veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas;*
tel. (8~37) 36 18 05; el. paštas: salomska@lva.lt

² *Virusologijos skyrius, Lietuvos veterinarijos akademijos Veterinarijos institutas, Instituto g. 2,*
LT-56115 Kaišiadorys; tel. (8~346) 6 06 89; el. paštas: violetamoc@one.lt

Santrauka. Mišrių infekcijų mechanizmai nėra visiškai ištyrinėti ir aiškūs, todėl galvijų virusinės diarėjos virusų (GVDV) infekcijos ir su ja susijusių kitų ligų epizootinių ypatumų tyrimai išlieka aktualūs. Darbo tikslas buvo nustatyti galimą GVDV poveikį rotavirusų (RV) infekcijos paplitimui lygiagrečiai tiriant šių dviejų ligų serologinį paplitimą bei epizootinius ypatumus.

Tyrimams keturiuose Šiaurės Lietuvos rajonuose atsitiktiniu būdu buvo parinkti 239 galvijų kraujo serumo mėginiai iš 11 didelių (daugiau kaip 100 galvijų) ir 40 mažų (mažiau kaip 10 galvijų) bandų. Kraujo serumo mėginiai lygiagrečiai buvo tiriami konkurencinės Ak IFA (dėl GVDV antikūnų) ir blokuojančios Ak IFA (dėl RV antikūnų) metodais.

Ištyrę antikūnų rotavirusams nešiotojų dinamiką GVDV infekcijos fone įvairaus amžiaus galvijų grupėse nustatėme, kad su amžiumi, daugėja ir RV atžvilgiu seroteigiamų gyvulių – nuo 66,7% jaunesnių kaip 3 mėnesiai prieauglio iki 92,3% karvių grupėse. Analogiškai daugėjo ir seroteigiamų GVDV atžvilgiu gyvulių, bet šiose grupėse nustatyta beveik du kartus mažiau - atitinkamai 33,3% ir 48,2%. Seroteigiamų RV atžvilgiu galvijų skaičius buvo beveik vienodas tiek didelėse, tiek ir mažose bandose (90,1–91,1 %). Antikūnų GVDV nešiotojų didelėse bandose buvo bemaž 2,7 karto daugiau negu mažose (atitinkamai 59,4% ir 22,2%, $p \leq 0,05$). Detalesnė analizė parodė, kad didelėse bandose GVDV ir RV infekcija dažniau esti mišri, o mažose dažniau aptinkami tik antikūnų RV nešiotojai. Mažose bandose taip pat buvo žymiai (3,3 karto) daugiau galvijų, neturinčių antikūnų nei GVDV, nei RV ($p < 0,05$).

Raktažodžiai: galvijų virusinės diarėjos virusai, rotavirusai, antikūnai, epizootologija.